

УКАЗ

На основу члана 74 тачка 6 Устава, а у вези члана 6 тачка 3 Закона о Президијуму Народне скупштине ФНРЈ, Президијум Народне скупштине ФНРЈ проглашује Закон о извршењу казни, мера безбедности и васпитно-поправних мера који су донели Савезно веће и Веће народа Народне скупштине ФНРЈ на својим седницама од 28 септембра 1951 године, а који гласи:

Закон о извршењу казни, мера безбедности и васпитно-поправних мера

*Закон је објављен у "Службеном листу ФНРЈ", бр. 47/51
од 24.10.1951. године.*

ДЕО ПРВИ

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Према лицима осуђеним за учињена кривична дела извршују се само оне казне, мере безбедности и васпитно-поправне мере које су прописане у закону и изречене у судској одлуци.

Судска одлука се извршује само кад је постала правоснажна и кад за њено извршење нема законских сметњи.

Члан 2

Извршењем казне, мере безбедности или васпитно-поправне мере осуђеном лицу одузимају се или ограничавају само права обухваћена одређеном казном, односно мером, а на начин и под условима утврђеним у судској одлуци и у овом закону.

Сврха и начин извршења казни односно мера не може бити наношење физичких патњи или повреда људског достојанства осуђеног лица.

Члан 3

Смртну казну, казну строгог затвора и казну, затвора извршују органи унутрашњих послова.

Казну затвора и строгог затвора изречену војницима и рочним подофицирима, као и питомцима, подофицирима, војним службеницима и официрима који нису разрешени активне службе у оружаним снагама, могу извршивати органи Министарства народне одбране, ако казна не прелази годину дана.

Казну ограничења грађанских права и казну забране бављења одређеним занимањем извршује срески (градски, рејонски) односно месни народни одбор.

Члан 4

Казну конфискације имовине и новчану казну извршује срески суд.

Члан 5

Мере безбедности извршују установе народног здравља, суд и органи унутрашњих послова.

Члан 6

Васпитно-поправне мере извршују установе социјалне политике, просвете и унутрашњих послова.

Члан 7

Све казне осим новчане казне извршују се о трошку државе (чл. 60 КЗ).

Члан 8

Надлежни државни орган дужан је да приступи извршењу казне, мере безбедности или васпитно-поправне мере у року од три дана по пријему правоснажне судске одлуке, уколико закон друкчије не прописује или ако у судској одлуци није одређен други рок за извршење.

Члан 9

Казна строгог затвора и затвора извршује се у казнено-поправној установи.
Казнено-поправне установе јесу казнено-поправни домови, заштитни дом за осуђене породилге и затвори.

Члан 10

Казну строгог затвора и затвора у трајању преко шест месеци осуђени издржавају у казнено-поправним домовима.

Казну затвора чије трајање не прелази шест месеци осуђени издржавају у затворима. У затворима издржавају и казну строгог затвора лица осуђена на ову врсту казне ако остатак казне по урачунатом притвору или истражном затвору не прелази шест месеци.

Поједини осуђени могу казну строгог затвора или затвора издржавати и у посебном за то одређеном дому.

Члан 11

Бремените жене у времену од три месеца пре порођаја до навршене једне године живота детета издржавају казну строгог затвора и затвора у заштитном дому за осуђене породилге.

Малолетници осуђени на казну строгог затвора, као и на казну затвора у трајању преко три месеца издржавају казну у казнено-поправном дому за малолетнике.

Осуђени који болују од тешких хроничних обољења издржавају казну строгог затвора у здравственом казнено-поправном дому.

Члан 12

Казнено-поправним домом управља управник.

Он руководи свим службама у установи и дужан је да обезбеди извршење казни и пуну припрему закона и других правних прописа у раду установе.

Управник је за свој рад одговоран министру унутрашњих послова народне републике односно Министру унутрашњих послова ФНРЈ.

Члан 13

Затвором непосредно управља повереник унутрашњих послова средског односно градског народног одбора, а већим затвором преко управника затвора.

Затвори постоје за подручја срезова и за подручја градова издвојених из састава среза.

У граду издвојеном из састава среза чије је седиште у истом граду, постоји за подручје града и за подручје среза један затвор.

Члан 14

У казнено-поправним установама постоје стражари.

Вршењем стражарске службе руководи заповедник по наређењима и под контролом управника казнено-поправног дома односно повереника унутрашњих послова средског (градског) народног одбора.

Ближе одредбе о организацији стражарске службе и наоружању стражара, као и о њиховим правима и дужностима, припадностима, дисциплинској одговорности и униформи прописаће Министар унутрашњих послова ФНРЈ.

Члан 15

У казнено-поправним установама постоји служба за здравствену заштиту осуђених.

Уколико за лечење појединих обољења у казнено-поправној установи не постоје одговарајући услови, осуђени који оболи од такве болести биће упућен на лечење у установу опште здравствене службе.

Члан 16

Руководиоци појединих служби у казнено-поправној установи, васпитачи, стражари и други службеници установе, врше своје дужности на начин одређен законом и другим правним прописима а по упутствима управника установе.

За свој рад сви службеници установе одговорни су управнику.

Члан 17

У казнено-поправним установама постоје правила о кућном реду.

Правила о кућном реду садрже нарочито одредбе о примању осуђених и њиховом распореду по групама, о извршавању радне обавезе осуђених, о њиховом понашању за време издржавања казне, о здравственим мерама, о исхрани осуђених и њиховом одевању, о преваспитавању, о дописивању и примању пакета и посета, о дисциплини, као и о отпуштању осуђених из казнено-поправне установе.

Правилник о кућном реду прописује Министар унутрашњих послова ФНРЈ.

Члан 18

У казнено-поправном дому постоји саветодавни одбор који поред управника сачињавају његови помоћници, шеф групе васпитача, лекар и заповедник страже.

Управник казнено-поправног дома дужан је саслушати мишљење саветодавног одбора о свим важнијим питањима управљања казнено-поправним домом.

Члан 19

Надзор над казнено-поправним установама на територији народне републике и старање о стању у њима врши министар унутрашњих послова народне републике, односно Министар унутрашњих послова ФНРЈ у погледу савезних казнено-поправних установа.

Министар унутрашњих послова ФНРЈ врши општи надзор над свим казнено-поправним установама и стара се о правилном и јединственом извршењу казне и спровођењу васпитно-поправних мера.

Члан 20

У циљу надзора над стањем у казнено-поправним и васпитно-поправним установама министар унутрашњих послова врши повремене инспекције у њима преко одређених службеника. Општи преглед казнено-поправних домова вршиће се најмање трипут годишње.

Члан 21

Лица која овласти Президијум Народне скупштине ФНРЈ имају права да врше инспекцију свих казнено-поправних установа.

Лица која овласти президијум народне скупштине народне републике имају право да врше инспекцију у казнено-поправним установама народне републике.

Друга лица могу посетити и прегледати казнено-поправне установе само по одобрењу надлежног министарства унутрашњих послова.

ДЕО ДРУГИ

ИЗВРШЕЊЕ КАЗНИ

ГЛАВА 1

ИЗВРШЕЊЕ СМРТНЕ КАЗНЕ

Члан 22

Смртна казна извршује се на начин одређен у судској пресуди, односно у акту помиловања.

Члан 23

Смртна казна не може се извршити пре него што се претходно утврди да није укинута или замењена актом амнестије или актом помиловања.

Смртна казна не може се извршити над лицем које је тешко телесно или душевно болесно док та болест траје (Чл. 52 КЗ).

Члан 24

Непосредно пре извршења смртне казне осуђеном ће се саопштити да правоснажно изречена казна није укинута нити замењена актом амнестије или помиловања.

Члан 25

За извршење смртне казне надлежно је повереништво унутрашњих послова градског односно средског народног одбора на чијем се подручју налази суд који је смртну казну изрекао у првом степену.

Повереништво одређује место и време извршења смртне казне.

Пре извршења смртне казне обавестиће се о времену и месту њеног извршења надлежни јавни тужилац који има право да присуствује извршењу.

Члан 26

Смртна казна извршује се у присуству комисије коју сачињавају један службеник надлежног повереништва унутрашњих послова, лекар и записничар. Чланове комисије одређује повереник унутрашњих послова надлежног народног одбора.

О извршењу смртне казне саставља се записник у који се уносе подаци о осуђеном, датум и број судске пресуде, дан и начин извршења смртне казне и констатација да је смрт наступила. Записник потписују сви чланови комисије.

Извршењу смртне казне по правилу не може присуствовати грађанство.

Орган који је извршио смртну казну дужан је да о томе извести надлежног матичара ради уписа у књигу умрлих. Исто тако дужан је да о извршењу смртне пресуде одмах обавести најближе сроднике погубљеног и да им уручи његове ствари.

Члан 27

Ако су више лица истом пресудом осуђена на смртну казну, смртна казна извршује се појединачно по реду утврђеном у судској пресуди без присуства осталих на смрт осуђених.

ГЛАВА II

ИЗВРШАВАЊЕ КАЗНЕ СТРОГОГ ЗАТВОРА И ЗАТВОРА

1. Почетак извршења казне и упућивање осуђених у казнено-поправне установе

Члан 28

Извршавање казне строгог затвора и затвора почиње тећи са даном кад се осуђени јави казнено-поправној установи у коју је упућен на издржавање казне.

Ако је осуђени принудно упућен на издржавање казне, извршавање казне почиње тећи са даном кад је осуђени лишен слободе ради упућивања у казнено-поправну установу.

Члан 29

Министар унутрашњих послова народне републике, односно Министар унутрашњих послова ФНРЈ за савезне казнено-поправне установе, одређује распоред о упућивању осуђених у поједине казнено-поправне установе.

Према утврђеном распореду упућивање у казнено-поправне установе врши повереник унутрашњих послова средског односно градског народног одбора на чијем подручју осуђени има пребивалиште, а ако нема пребивалишта упућивање врши повереник унутрашњих послова средског односно градског народног одбора на чијем подручју осуђени борави. Ако се осуђени налази у истражном затвору, упућивање у казнено-поправну установу врши повереник унутрашњих послова народног одбора на чијем се подручју затвор налази.

Ако се осуђени налази у бекству или се крије, расписаће се потерница.
Орган унутрашњих послова који упућује осуђеног у казнено-поправну установу дужан је једновремено овој доставити оверен препис правоснажне судске пресуде за осуђеног.

Члан 30

Почетак извршења казне, уколико се осуђени не налази у притвору или истражном затвору, може се на молбу осуђеног одложити у случају теже болести док ова траје. Исто тако, у случају смрти у породици осуђеног или ради довршења неодложних пољских или других радова, ако осуђени нема друге радне снаге, почетак извршавања казне може се одложити најдуже до два месеца, рачунајући од дана за који је позван да започне издржавање казне. Ако је осуђено лице бременита жена, почетак извршења казне одложиће се за време од три месеца пре порођаја до навршетка осам месеци живота детета. Уколико осуђена жена доји своје дете, може јој се на основу лекарског мишљења извршење казне одложити и до навршења дванаест месеци живота детета.

Решење по молби за одлагање извршења казне доноси повереник унутрашњих послова надлежан за упућивање на издржавање казне. Против овог решења има места жалби министарству унутрашњих послова народне републике, односно повереништву унутрашњих послова Аутономне Покрајине Војводине односно Обласног народног одбора Аутономне Косовско-метохиске Области у року од осам дана од дана пријема решења.

До доношења решења по молби, одлаже се извршење казне.

Члан 31

Лицу осуђеном на казну затвора у трајању до шест месеци, ако је пре почетка извршења казне позвано на војну службу, почетак извршења казне одлаже се до свршетка војне службе.

У другим случајевима осуђени ће се упутити на издржавање казне.

2. Начин издржавања казне

Члан 32

При ступању у казнено-поправну установу утврдиће се идентитет осуђеног, извршиће се над њим лекарски преглед и одузеће му се предмети које према прописима кућног реда не може имати код себе док издржава казну.

Члан 33

Мушка и женска лица издржавају казну у одвојеним казнено-поправним установама или у истој, али одвојени једни од других.

Лица која се налазе у притвору или истражном затвору морају бити потпуно одвојена од осуђених који издржавају казну у затворима.

Члан 34

У казнено-поправним установама осуђени издржавају казну скупно, али распоређени по групама које су међусобно одвојене. Распоређивање по групама врши се према личним особинама осуђених, њиховом животу и владању пре осуде и за време издржавања казне, као и према мерама за преваспитавање које се могу заједнички применити на више осуђених.

Осуђени који су познати као алкохоличари сместиће се у посебно одељење ради лечења.

Члан 35

Лицу осуђеном на казну строгог затвора или затвора може изузетно бити одређено усамљење ако лична својства осуђеног и његово понашање указују да је опасан по сигурност или преваспитавање других осуђених.

Усамљење може бити одређено у почетку или у току издржавања казне и може се одредити до једне четвртине казне, али не може трајати дуже од три године.

Не може бити одређено усамљење лицу чије телесно и душевно стање, по мишљењу лекара дома, не дозвољава да оно буде одвојено од осталих осуђених.

О усамљењу одлучује надлежни министар унутрашњих послова.

Члан 36

За време усамљења осуђени ће бити одвојени од осталих и при шетњи и при настави.

Осуђеног за време усамљења обавезно обилази најмање једанпут недељно управник дома, или његов помоћник, лекар и васпитач.

3. Права и дужности осуђених

Члан 37

Лицима која издржавају казну у казнено-поправним домовима обезбеђује се без накнаде исхрана, одело, обућа, рубље и постелјина. Лицима која издржавају казну у затворима обезбеђује се без накнаде исхрана и постелјина, а по потреби и одело, рубље и обућа.

Осуђени добијају исхрану по таблицама исхране.

Таблице исхране и ближе одредбе о одећи, обући, рубљу и постелјини прописује Министар унутрашњих послова ФНРЈ.

Члан 38

Осуђени има право на накнаду за рад којим постиже прописани радни учинак за односну врсту рада.

За прековремени рад који се не врши по дисциплинској казни, као и за учинак рада преко одређеног, осуђеном припада награда према општим прописима о платама за односну врсту рада.

Осуђеном који се у раду истакне рационализаторством или новаторством или проналаском могу се доделити посебне награде.

За осуђене који се истичу у раду пребацаивањем одређеног учинка, рационализаторством и новаторством или проналаском могу се кућним редом предвидети погодности уколико су у складу са сврхом извршења казне.

Члан 39

Најмање једну трећину зараде коју осуђени прима за свој рад чуваће управа казнено-поправне установе као његову уштеђевину која ће му се предати приликом пуштања на слободу.

Једну трећину зараде за рад осуђени има право да троши за подмирење личних потреба према правилима кућног реда.

Остатак награде као и део зараде који не утроши за личне потребе осуђени има право да шаље својој породици или другом лицу које је по закону дужан да издржава, а ако нема породице може одредити да му се чува као уштеђевина. Из овог дела зараде могу лица која је осуђени по закону дужан да издржава остваривати захтев за алиментацију.

Од зараде коју осуђени прима за свој рад одбија се до 10% у корист фонда за унапређење културно-просветног рада у казнено-поправним установама и за помоћ лицима отпуштеним из установа. Ближе одредбе о овом фонду и постотку који се одбија од зараде прописале Министар унутрашњих послова ФНРЈ у споразуму са Министром финансија ФНРЈ.

Члан 40

Осуђени за време издржавања казне имају право на бесплатну здравствену заштиту и на социјално осигурање у случају несреће па послу.

Ближе одредбе о социјалном осигурању осуђених прописује Савет за народно здравље и социјалну политику Владе ФНРЈ у сагласности са Министром унутрашњих послова ФНРЈ и Министром финансија ФНРЈ.

Члан 41

Осуђени има право да прима акта која се односе на његова права и законом заштићене интересе, као и да упућује писмене претставке појединим државним органима у циљу заштите својих права и законом заштићених интереса.

Писмени акти који се односе на осуђеног достављају се преко управе казнено-поправне установе, а писмене претставке осуђени упућује преко управе казнено-поправне установе.

Управа казнено-поправне установе дужна је саветима указати помоћ осуђеном у погледу предузимања појединих радњи за заштиту његових права.

Члан 42

Осуђени има право да се дописује са својим брачним другом, децом, родитељима, браћом и сестрама. Са другим лицима осуђени се може дописивати само по одобрењу управе казнено-поправне установе.

Осуђени има право да прима пакете са храном, рубљем и другим предметима за личну употребу, као и новац.

Лица осуђена на казну строгог затвора могу да примају и да одашиљу писма као и да примају пакете једанпут месечно, а осуђени на казну затвора двапут месечно.

Ближе одредбе о дописивању и примању пакета прописале правилник о кућном реду.

Члан 43

Осуђени има право да прима посете чланова уже породице. Изузетно, по одобрењу управника казнено-поправне установе, осуђеног могу посетити и друга лица.

Састанак посетиоца са осуђеним обавља се у посебној просторији у присуству службеника кога одреди управник.

Лица осуђена на казну строгог затвора имају право на једну посету месечно а лица осуђена на казну затвора на две посете месечно.

Ближе одредбе о посећивању осуђених прописале правилник о кућном реду.

Члан 44

Осуђени имају право да за новац којим слободно располажу набављају у казнено-поправној установи новине, часописе, књиге, предмете исхране и друге предмете за личну употребу, изузев алкохолних пића.

Члан 45

Управник казнено-поправног дома односно повереник унутрашњих послова који управља затвором стара се да осуђеном не буду ускраћена права утврђена законом.

Осуђени има право да се жали на повреду својих права управнику казнено-поправног дома односно поверенику унутрашњих послова. Жалбе осуђених уносе се у књигу рапорта у коју се уписују и решења донесена поводом ових жалби.

Осуђени има право да се жали на повреду својих права и службеном лицу које врши инспекцију у казнено-поправној установи и то без присуства службеника казнено-поправне установе.

Члан 46

Осуђени су дужни да раде ако су способни за рад.

Радно време траје осам часова дневно. На прековремени рад осуђени се могу одређивати према општим прописима о прековременом раду.

Осуђени имају право на један дан одмора недељно.

Осуђени имају право да сваког дана проведу извесно време на чистом ваздуху, ван просторија у којима редовно бораве. Ближе одредбе о овоме садрже правила о кућном реду.

Члан 47

Лица осуђена на казну затвора распоређују се по правилу на послове који одговарају њиховој стручној спреми и способности.

Ако се одреди да ова лица раде физичке послове, ти послови уколико не одговарају ранијем занимању осуђеног лица морају бити лакше природе.

Члан 48

Лица осуђена на казну строгог затвора распоређују се по правилу на физичке радове.

Ако осуђени није способан за физичке радове дужан је да ради послове за које је способан.

Члан 49

Радну обавезу осуђени извршују по правилу у радној групи и под контролом службеника казнено-поправне установе у којој издржавају казну. Распоред осуђених у радне групе врши управа казнено-поправне установе.

Члан 50

Осуђени су дужни придржавати се прописа о кућном реду, правила радне дисциплине и наређења службених лица.

Члан 51

Ако лице које се налази на издржавању казне строгог затвора или затвора душевно оболи, управа казнено-поправне установе упутиће га на лечење у завод за душевно болесна лица.

Осуђено лице које буде излечено за време док траје казна, биће враћено у казнено-поправну установу да издржи остатак казне. Време проведено у заводу урачунаће се у време издржавања казне. Ако је такво лице било осуђено на казну затвора до две године, управа завода за душевно болесна лица обавестиће о томе суд, који ће одредити да ли ће се наставити издржавање казне или ће се осуђено лице пустити на слободу. При томе ће суд узети у обзир тежину учињеног дела, ранији живот учиниоца, као и у којој је мери боравак у заводу утицао на лечење учиниоца.

Члан 52

У случају смрти осуђеног управа казнено-поправне установе дужна је о томе одмах обавестити његову ужу породицу и надлежног матичара.

На молбу чланова уже породице министар унутрашњих послова може одобрити да се леш осуђеног преда породици ради сахране.

4. Мере за преваспитавање

Члан 53

Мере за преваспитавање осуђених јесу нарочито рад у индустриским предузећима, занатским радионицама и на економијама, изучавање заната, похађање културно-просветних, васпитних и физкултурних курсева.

Ради спровођења ових мера у свакој казнено-поправној установи организују се индустриска предузећа, занатске радионице и економије за рад осуђених, стручне занатске и пољопривредне школе и курсеви, курсеви за опште образовање и аналфабетски течајеви, као и културно-просветна, васпитна и физкултурна настава.

О извршењу ових мера стара се управа казнено-поправне установе.

Члан 54

За спровођење културно-просветне, васпитне и физкултурне наставе у казнено-поправним установама постоји група васпитача. На челу ове групе стоји шеф који руководи њеним радом.

Члан 55

Осуђени ће се по правилу упослити у индустриском предузећу, занатским радионицама или на економији казнено-поправне установе.

Изван казнено-поправне установе осуђени могу бити упослени само у државним и другим друштвеним предузећима и на јавним радовима и то пошто претходно проведу у казнено-поправној установи најмање три месеца ако су осуђени на казну затвора, односно шест месеци ако су осуђени на казну строгог затвора.

Осуђени се не смеју употребљавати за рад код приватних лица.

Члан 56

У казнено-поправним установама постоји библиотека из које се осуђенима дају књиге на читање.

Појединим осуђеним може се дозволити да набављају и да читају и друге књиге чија садржина није у супротности са преваспитавањем осуђених.

Члан 57

У циљу правилног праћења живота и рада осуђеног за време издржавања казне, као и ради праћења дејства мера за преваспитавање, управа казнено-поправне установе дужна је водити за сваког осуђеног лични лист.

У лични лист се уписују лични подаци о осуђеном, његовом животу и раду пре осуде, о ранијим осудама, о раду, држању и понашању за време издржавања казне, као и други подаци који се односе на карактерне особине осуђеног.

Образац личног листа прописује Министар унутрашњих послова ФНРЈ.

5. Дисциплинске мере

Члан 58

За повреду прописаних правила кућног реда, радне дисциплине и правилног односа према службеним лицима и другим осуђеним, осуђени могу бити кажњени дисциплински.

Дисциплинске казне за осуђене јесу:

- 1) укор,
- 2) двочасовно продужење радног времена у трајању од три до тридесет дана,
- 3) одређивање на тежи рад у трајању до четрнаест дана,
- 4) лишење права дописивања и пријема посета до три месеца,
- 5) лишење права пријема пакета до два месеца,
- 6) ограничење права располагања новцем за личне потребе до четрнаест дана,
- 7) усамљење до четрнаест дана.

Осуђеном се може изрећи једна или више казни заједно.

Дисциплинске казне из тачке 2), 3), 5) и 6) овог члана не могу се применити на бремениту жену и мајку која доји своје дете. У случају поновљене повреде правила кућног реда могу се бременитој жени и мајци изрећи и ове казне.

Члан 59

Дисциплинске казне изриче управник казнено-поправног дома, а у затвору повереник унутрашњих послова уколико управник затвора не постоји.

Пре изрицања дисциплинске казне осуђени мора бити саслушан.

Дисциплинске казне уписују се у лични лист осуђеног.

ГЛАВА III

ЗАШТИТНИ ДОМ ЗА ОСУЂЕНЕ ПОРОДИЉЕ

Члан 60

У заштитном дому за осуђене породилје издржавају казну бремените жене осуђене на казну строгог затвора или затвора у времену три месеца пре порођаја до навршене једне године живота детета.

Члан 61

Заштитни дом за осуђене породилје уређен је тако да се осуђеницама за време трудноће, порођаја и после порођаја може пружити нега која одговара

њиховом стању, а новорођеној деци нега за њихово правилно развијање. Осуђенице и деца морају бити под надзором лекара за време док се налазе у дому.

Члан 62

Осуђенице се у дому смештају у заједничке просторије. Бремените осуђенице морају бити одвојене од оних које имају децу.

Деца морају бити смештена у посебној просторији уређеној за хигијенску негу деце.

Мајкама се мора пружити могућност да саме негују своју децу.

Члан 63

Храна у дому за осуђене породиле спрема се одвојено за осуђенице а одвојено за децу.

За децу и болесне осуђенице храну прописује лекар а одобрава управник дома.

Члан 64

Осуђенице су дужне радити у занатским радионицама и на економији дома као и да обављају унутрашње послове у дому.

Осуђенице су ослобођене свих тежих послова у времену шест недеља пре и шест недеља после порођаја.

Члан 65

По навршеној једној години живота детета осуђеница се упућује на даље издржавање казне у ону казнено-поправну установу из које је била упућена у заштитни дом за осуђене породиле, односно ону казнено-поправну установу у којој би требало казну да издржава да није била породиле у почетку издржавања казне.

Дете се предаје, у споразуму са мајком, родбини или у дечји дом.

Осуђеница која је родила мртво дете или јој оно касније умре не може се упутити у казнено-поправни дом пре истека шест недеља од дана порођаја.

Члан 66

Одредбе о издржавању казни и о мерама за преваспитавање осуђених у казнено-поправним домовима важе и за издржавање казне у заштитном дому за осуђене породиле, уколико у овој глави закона није друкчије одређено.

Министар унутрашњих послова ФНРЈ прописаће посебна правила о кућном реду у заштитном дому за осуђене породиле.

ГЛАВА IV

УСЛОВНИ ОТПУСТ

Члан 67

Осуђено лице које је издржало половину казне строгог затвора или затвора и покаже својим радом и владањем да се толико поправило да се може очекивати да неће даље вршити кривична дела, може се условно отпустити са издржавања казне.

Ако се осуђено лице за време издржавања казне нарочито истакне својим радом и владањем, може се условно отпустити и пре него што је издржало половину казне строгог затвора односно затвора.

Под условом из става 1 овог члана лице осуђено на казну строгог затвора у доживотном трајању може се условно отпустити ако је издржало петнаест година строгог затвора.

Условни отпуст траје до истека времена за које је изречена казна, а за лица којима је смртна казна замењена строгим затвором у доживотном трајању десет година од дана отпуштања са издржавања казне (чл. 56 КЗ).

Члан 68

Осуђени који је издржао половину казне строгог затвора или затвора има право да управи казнено-поправног дома, односно поверенику унутрашњих послова среског (градског) народног одбора поднесе молбу да буде пуштен на условни отпуст.

Управник казнено-поправног дома заједно са саветодавним одбором (чл. 18), односно повереник унутрашњих послова среског (градског) народног одбора размотриће крајем сваког трећег месеца поднете молбе за пуштање на условни отпуст као и друге случајеве осуђеника који испуњавају услове да буду пуштени на условни отпуст, и свој предлог за пуштање на условни отпуст поднеће надлежном министру унутрашњих послова.

О условном отпусту решава министар унутрашњих послова под чијим се надзором налази казнено-поправна установа у којој осуђени издржава казну. Министар претходно прибавља мишљење комисије коју сачињавају помоћник министра, начелник управе за извршење казни министарства унутрашњих послова, јавни тужилац народне републике или његов заменик, односно Јавни тужилац ФНРЈ или његов заменик, и један судија врховног суда народне републике односно Врховног суда ФНРЈ.

Члан 69

У решењу о условном отпусту одредиће се место у коме ће осуђени за време условног отпуста пребивати. Осуђени има право да назначи једно или више места између којих жели да му се једно одреди за пребивалиште.

Осуђени који је пуштен на условни отпуст дужан је да се пријави повереништву унутрашњих послова среског односно градског (рејонског) народног одбора, на чијем подручју се налази место које му је одређено за пребивалиште.

Министар унутрашњих послова може лицу на условном отпусту одредити ново пребивалиште ако за то постоје оправдани разлози. При одређивању новог пребивалишта узмеће се у обзир и жеља лица које је на условном отпусту.

Лице које се налази на условном отпусту може мењати одређено пребивалиште само по одобрењу министра унутрашњих послова који је донео решење о условном отпусту.

Члан 70

Условни отпуст опозваће се ако условно отпуштени док је на условном отпусту учини ново кривично дело које по своме значају и тежини указује да разлози за условни отпуст више не постоје (чл. 57 ст. 1 КЗ).

О опозивању условног отпуста решава суд који је надлежан за суђење за ново кривично дело.

У случају опозивања време проведено на условном отпусту не урачунава се у казну (чл. 57 ст. 2 КЗ).

ГЛАВА V

ОТПУСТАЊЕ ОСУЂЕНИХ ИЗ КАЗНЕНО-ПОПРАВНИХ УСТАНОВА

Члан 71

Осуђени ће се отпустити из казнено-поправне установе у часу када истиче време трајања казне на коју је осуђен.

Ако се време трајања казне свршава између 18 и 7 часова, осуђени ће се пустити на слободу у 18 часова. На његову молбу може му се допустити да преноћи у казнено-поправној установи.

Ако казна истиче између 12 и 18 часова осуђеник ће бити пуштен на слободу пре 12 часова.

Члан 72

Осуђеног ће пре напуштања казнено-поправног дома прегледати лекар. Налаз о његовом здрављу забележиће се у лични лист.

Ако је осуђени у часу када му казна истиче тако болестан да је неспособан за путовање, управа казнено-поправне установе упутиће га на лечење најближој установи опште здравствене службе.

Члан 73

Приликом отпуштања из казнено-поправне установе лицу које је издржало казну предају се његове личне ствари које су биле на чувању у казнено-поправној установи и уштеђевина од зараде.

Ако лице које се отпушта из казнено-поправне установе нема свог одела, рубља или обуће, нити средстава да их набави, управа казнено-поправне установе даће му бесплатно одело, пар рубља и пар обуће.

Управа казнено-поправне установе набавиће лицу које је издржало казну возну карту до места које је изабрало за своје пребивалиште, односно до станице која је томе месту најближа, ако оно нема за то својих средстава.

Набавка ствари из става 2 овог члана и возне карте врши се из средстава фонда предвиђеног у члану 39 овог закона.

ГЛАВА VI

ОДБОРИ ГРАЂАНА ЗА ЛИЦА ОТПУШТЕНА ИЗ КАЗНЕНО-ПОПРАВНИХ УСТАНОВА

Члан 74

При сваком среском односно градском народном одбору постоји одбор грађана за пружање помоћи лицима која су отпуштена из казнено-поправних установа по издржаној казни или на условни отпуст.

Одбор сачињавају по један претставник савета за народно здравље и социјалну политику народног одбора, Народног Фронта, Антифашистичког фронта жена, Црвеног крста, синдиката и повереник унутрашњих послова односног народног одбора као претседник.

Кад одбор одлучује о малолетницима у његов састав улази и по један претставник народне омладине и синдиката просветних радника.

Члан 75

Одбор грађана ће лицима отпуштеним из казнено-поправне установе указивати помоћ за коју му се обратe а нарочито помоћи им да нађу упослење које одговара њиховим способностима ако они сами такво упослење не могу да нађу, а може им из фонда предвиђеног у члану 39 овог закона давати материјална средства у случају њиховог обољења пре упослења.

Члан 76

Ако малолетник који је пуштен на слободу нема родитеља или ако родитељи не могу обезбедити његово даље васпитање, одбор ће ставити предлог органу старатељства да предузме одговарајуће мере.

Одбор ће се старати о животу и раду отпуштених малолетника за време док се то старање покаже непотребним. Ако се малолетник налази у средини која може штетно утицати на његов развој, одбор ће предложити органу старатељства да у оквиру своје надлежности предузме мере да се из те средине издвоји и смести у другу средину која ће на њега повољније утицати.

ГЛАВА VII

ИЗВРШЕЊЕ ОСТАЛИХ ВРСТА КАЗНИ

1) Извршење казне ограничења грађанских права

Члан 77

Казна ограничења грађанских права извршује се привременим брисањем осуђеног из бирачког списка, разрешењем од изборне функције коју је вршио у друштвеној организацији или удружењу, као и забраном јавног иступања.

Члан 78

Привремено брисање из бирачког списка спроводи надлежни народни одбор према одредбама Закона о бирачким списковима.

Члан 79

Разрешење осуђеног лица од изборне функције коју је вршило у друштвеној организацији односно удружењу спроводи друштвена организација односно удружење у коме је осуђени изборну функцију вршио. Повереништво унутрашњих послова среског односно градског народног одбора надлежно за извршење казне обавестиће орган који претставља друштвену организацију односно удружење у коме је осуђени вршио изборну функцију, да предузме одговарајуће мере ради разрешења осуђеног од изборне функције.

Члан 80

Лице осуђено на ограничење грађанских права не може иступати под својим именом јавно преко штампе или радија или говором на зборовима, састанцима удружења и другим јавним скуповима.

Ако осуђени јавно иступи под својим потписом преко штампе или јавно говори на зборовима или другим јавним састанцима, казниће се за прекршај новчаном казном до 2000 динара, а у поновљеном случају казном затвора до десет дана.

Члан 81

Повереништво унутрашњих послова средског односно градског народног одбора водиће евиденцију лица осуђених на казну ограничења грађанских права која бораве на његовом подручју.

2) Извршење казне забране бављења одређеним занимањем

Члан 82

Казна забране бављења одређеним занимањем извршује се одузимањем осуђеном дозволе на основу које је стекао право вршења тог занимања.

Извршење ове казне спроводи средски односно градски (рејонски) народни одбор на чијем подручју осуђени има пребивалиште, а ако нема пребивалиште онда средски односно градски (рејонски) народни одбор на чијем подручју осуђени има боравиште.

Средски односно градски (рејонски) народни одбор водиће евиденцију лица осуђених на ову врсту казне која бораве на његовом подручју.

3) Извршење казне конфискације имовине

Члан 83

Казна конфискације имовине извршује се одузимањем имовине осуђеног лица. Која имовина може бити предмет конфискације одређује овај закон.

Осуђеном лицу одузима се само она имовина коју је имало у време правоснажности пресуде којом је изречена казна конфискације имовине.

Члан 84

Лицу осуђеном на казну конфискације имовине по правилу се одузима непокретна имовина.

Ако је осуђено лице земљорадник, не може му се одузети кућа за становање са двориштем и привредне зграде уз кућу (на окућници, у дворишту) као и пољопривредно земљиште у величини потребној за издржавање осуђеног и његове породице.

Ако се породица осуђеног земљорадника састоји од три члана рачунајући и осуђеног, осуђеном ће се оставити један хектар обрадиве површине. Кад је земљиште слабе плодности осуђеном се може оставити и до два хектара обрадиве површине.

Кад осуђени има више од три члана породице, онда ће му се за сваког даљег члана породице оставити још 25 - 40 ари обрадивог земљишта. Овако ће се поступити само у погледу оних чланова породице који немају сопствене земље.

Осуђеном лицу које није земљорадник, не може се одузети кућа за становање. Ако кућа има два или више станова, или ако осуђени има више кућа, оставиће му се у својину један стан у једној од тих кућа. Најдаље у року од три месеца после извршене конфискације, на предлог станбених органа а по пристанку органа управљања, суд може наредити замену стана или куће која је остављена осуђеном лицу у својину за други одговарајући стан или кућу у истом месту.

Члан 85

Лицу осуђеном на казну конфискације имовине могу се од покретности одузети само ове ствари: готов новац и потраживања преко износа од 50.000 динара, драгоцености, скупочени уметнички предмети и колекције, велике библиотеке, моторна возила и справе, моторни чамци и бродови,

пољопривредне машине и справе на погон, инвентар односно уређаји који служе за обављање радње или занимања и стока преко броја одређеног у ставу 3 овог члана.

Ствари које осуђеном лицу служе за вршење заната односно занимања могу се одузети ако је изречена казна трајне забране бављења одређеним занимањем, или ако је осуђено лице престало да се бави одређеним занатом односно занимањем.

Осуђеном лицу земљораднику не могу се одузети два вола или два коња, једна крава с телетом, две крмаче и један вепар, пет прасади и пет оваца или коза.

Ако је осуђеном земљораднику главно занимање сточарство, оставиће му се онолики број стоке који је потребан за издржавање његово и његове породице.

Члан 86

Ако је осуђено лице члан породичне задруге, кућне задруге или кућне заједнице, или је сусопственик, може му се одузети само део имовине који њему припада или део који би му припао у случају деобе.

Члан 87

Конфискована имовина постаје општенародна имовина даном правоснажности пресуде којом је изречена казна конфискације имовине.

Члан 88

Лице у чију корист постоји законско или укњижено право плодуживања или укњижено право становања на конфискованим непокретностима не губи ова права конфискацијом.

Сви остали терети на конфискованим непокретностима бришу се, изузев кућних и пољских службености.

Члан 89

Држава одговара само за оне обавезе осуђеног лица које су обезбеђене заложним правом стеченим на конфискованој имовини до покретања кривичног поступка и то до висине вредности ствари на којој постоји заложно право.

Члан 90

Ако осуђено лице умре у међувремену од правоснажности пресуде којом је изречена казна конфискације имовине до извршења ове казне, имовина, која би била изузета од конфискације да је осуђено лице било у животу за време извршења ове казне, припада његовим наследницима.

Члан 91

Ако казна конфискације имовине буде укинута, конфискована имовина вратиће се осуђеном лицу односно његовим наследницима.

Ако враћање појединих делова конфисковане имовине није више стварно или правно могућно, накнадиће се њихова вредност у новцу без штете за осуђеног.

Одлуку о враћању конфисковане имовине, као и одлуку о висини накнаде, доноси суд који је спровео извршење казне конфискације имовине.

Против одлуке суда из претходног става могу се жалити осуђено лице односно његови наследници и јавни тужилац.

Жалба се подноси у року од осам дана по пријему, првостепене одлуке.

Члан 92

Казну конфискације имовине извршује срески суд на чијем се подручју налази конфискована имовина осуђеног лица.

Кад се конфискована имовина налази на подручју више среских судова, казну конфискације имовине извршује срески суд на чијем се подручју налази по вредности највећи део конфискованих непокретности, односно по вредности највећи део покретне имовине ако нема непокретности.

Извршење казне конфискације имовине спроводи судија појединац.

Поступак по предметима извршења казне конфискације имовине је хитан.

Члан 93

Суд који је изрекао казну конфискације имовине доставиће ради извршења правоснажну пресуду среском суду надлежном за извршење казне конфискације имовине.

Кад срески суд надлежан за извршење казне конфискације имовине прими пресуду којом је против неког лица изречена казна конфискације имовине, прибавиће по службеној дужности податке о имовини осуђеног лица.

Члан 94

Ако осуђено лице нема имовину која би се по овом закону могла одузети, или ако је имовина која се може одузети по вредности незнатна, суд ће донети решење о обустави поступка извршења казне конфискације имовине. Ово решење доставиће се јавном тужиоцу који против тога решења има право жалбе.

Ако се по обустави поступка утврди да је у време правоснажности пресуде којом је изречена казна конфискације имовине постојала имовина која се по овом закону може конфисковати, суд ће накнадно спровести поступак за извршење казне конфискације имовине.

Члан 95

Попис и процену конфискованих покретности и непокретности врши судија са записничаром. Процена конфискованих ствари врши се само у случају ако на њима постоји заложно право.

Конфискована имовина процењује се према стварној вредности на дан пописа. Процену врши сам судија или преко вештака-проценитеља.

Ако се поједини делови конфисковане имовине не налазе на подручју суда који спроводи извршење, казне конфискације имовине, попис, процена и друге радње обавиће се преко суда на чијем се подручју налази односна имовина.

Пописује се и процењује само она имовина осуђеног лица која се по овом закону може одузети.

Сви државни органи као и поједина лица која нешто знају о имовини осуђеног лица дужни су да суду пруже сва обавештења у погледу те имовине.

Члан 96

У записнику о попису и процени навешће се да ли је било приговора у погледу процене или својине пописаних ствари, као и друге околности важне за одлуку суда.

Суд је дужан да предузме мере које су потребне да се пописана имовина сачува од развлачења, пропадања или уништења.

Члан 97

По извршеном попису и процени, пошто испита основаност приговора у погледу процене и својине пописаних ствари, суд ће решењем утврдити која се имовина осуђеном лицу одузима на основу судске пресуде којом је изречена казна конфискације имовине.

Против решења из претходног става осуђени, јавни тужилац и друга заинтересована лица имају право жалбе у року од осам дана.

Правоснажно решење из става 1 овог члана објавиће се на судској табли и на уобичајени начин.

Члан 98

Осуђено лице и друга лица која на конфискованој имовини или на којем делу ове имовине имају права која искључују извршење казне конфискације имовине могу своја права, без обзира да ли су их истицали у поступку извршења казне конфискације имовине, остваривати само тужбом у редовном поступку у року од године дана од дана објављивања решења на судској табли.

Тужбом могу бити заједнички тужени држава и осуђено лице. Тужба се мора доставити јавном тужиоцу.

Члан 99

По правоснажности решења из члана 97 овог закона суд ће конфисковану имовину, изузев непокретности на којима постоји законско или укњижено право плодуживања или укњижено право становања, предати месном (градском, рејонском) народном одбору на чијем се подручју налази имовина, уколико посебним прописима није друкчије одређено. Драгоцености, злато и израђевине од злата, као и страна средства плаћања предаће се Народној банци.

У погледу конфискованих непокретности суд ће наредити да се у земљишним књигама изврше потребни уписи о преносу и бришу сви терети осим оних из члана 88 овог закона.

Члан 100

Кад на конфискованим непокретностима односно покретностима постоји заложно право, суд ће, уколико постоје тражбине заложних поверилаца, решењем утврдити који се заложни повериоци и у ком износу имају намирити из вредности заложене ствари.

Заложни повериоци измирују се по реду првенства стеченог заложним правом.

Против решења из става 1 овог члана могу заложни повериоци и јавни тужилац поднети жалбу у року од осам дана.

Члан 101

Обавезе које је држава примила према трећим лицима на конфискованој имовини извршује овлашћена државна банка.

Обавезе конфисковане имовине исплаћују се у готовом новцу.

Члан 102

Ако је против неког лица покренут кривични поступак због кривичног дела за које се може изрећи казна конфискације имовине, суд који је надлежан за кривични поступак може на предлог јавног тужиоца наредити да се покретне ствари које би дошле под удар конфискације у случају да та казна буде изречена попишу и забрани њихово отуђење и оптерећење, а у погледу непокретности забележи у земљишним књигама забрана отуђења и оптерећења.

За спровођење мера обезбеђења из претходног става надлежан је срески суд на чијем се подручју налази односна имовина.

Члан 103

Уколико овим законом није што друго прописано, у поступку извршења казне конфискације имовине примењиваће се сходно одредбе извршног поступка.

Члан 104

Овлашћује се Министар правосуђа ФНРЈ да у сагласности с Министром финансија ФНРЈ по потреби доноси ближе прописе за спровођење одредаба о извршењу казне конфискације имовине.

4. Извршење новчане казне

Члан 105

Лице осуђено на новчану казну суд ће у року од три дана по правоснажности пресуде позвати да у року одређеном у пресуди плати новчану казну и упозориће га да ће се по истеку тога рока наплата извршити принудно.

Члан 106

Ако осуђено лице коме је суд пресудом или накнадним решењем дозволио да новчану казну исплаћује у отплатама неуредно извршује своју обавезу, суд ће опозвати одлуку и наредити да се наплата принудно изврши.

На молбу осуђеног лица, с обзиром на његове имовинске прилике, суд може одложити плаћање новчане казне најдуже за годину дана рачунајући од дана правоснажности пресуде.

Против ових решења суда није дозвољена жалба.

Члан 107

Принудна наплата новчане казне до износа од 10.000 динара може се вршити само из покретне имовине осуђеног лица. Ако је изречена казна у износу преко 10.000 динара, принудна наплата вршиће се првенствено из покретне имовине.

За поступак принудне наплате новчане казне важе прописи извршног поступка.

Члан 108

Неће се приступити принудној наплати новчане казне ако је очигледно да се спровођењем извршења новчана казна не би могла наплатити.

Члан 109

Ако се новчана казна није могла принудно наплатити, суд који је донео пресуду приступиће извршењу казне затвора у смислу одредбе члана 59 Кривичног законика.

Члан 110

Овлашћује се Министар правосуђа ФНРЈ да по потреби доноси ближе прописе за спровођење одредаба о извршењу новчане казне.

ДЕО ТРЕЋИ

ИЗВРШЕЊЕ МЕРА БЕЗБЕДНОСТИ

ГЛАВА VIII

УПУЋИВАЊЕ У ЗАВОД РАДИ ЧУВАЊА И ЛЕЧЕЊА

Члан 111

Мера безбедности упућивања у завод за душевно болесна лица или други завод за чување и лечење извршује се у одговарајућем заводу опште здравствене службе.

У које ће се заводе ова лица упућивати на чување и лечење одређује савет за народно здравље и социјалну политику народне републике у споразуму са министром унутрашњих послова народне републике.

Ако у једној народној републици не постоје заводи у које би могла бити смештена лица према којима треба применити ову меру, она могу бити упућена у такве заводе у другој народној републици према распореду који ће прописати Савет за народно здравље и социјалну политику Владе ФНРЈ у споразуму са Министром унутрашњих послова ФНРЈ.

Члан 112.

Меру безбедности упућивања у завод за душевно болесна лица или други завод за чување и лечење спроводи повереник унутрашњих послова среског односно градског народног одбора на чијем подручју борави лице према коме је ова мера одређена.

Члан 113

Лица према којима је изречена мера безбедности упућивања у завод за душевно болесна лица или други завод за чување и лечење биће по правилу издвојена од осталих болесника у заводу.

О стању здравља лица које је упућено на чување и лечење управа завода ће обавештавати крајем сваког трећег месеца суд који је одредио ову меру.

Члан 114

Ако суд утврди да је осуђено лице са смањеном урачунљивошћу излечено и одлучи да остатак казне строгог затвора или затвора има да издржи, осуђени ће бити упућен да остатак ове казне издржи у казнено-поправној установи.

ГЛАВА IX

ОДУЗИМАЊЕ ПРЕДМЕТА

Члан 115

Одузимање предмета који су употребљени или били намењени за извршење кривичног дела, који су настали извршењем кривичног дела, или који су добијени као награда за извршење кривичног дела, врши суд који је изрекао првостепену пресуду.

Према природи предмета а на основу посебних прописа суд ће одредити да ли ће се одузети предмет продати, уништити, или ће се чувати у суду, или уступити другом државном органу.

ГЛАВА X

ПРОТЕРИВАЊЕ ИЗ ЗЕМЉЕ

Члан 116

Странцу против кога је изречено протеривање са територије Федеративне Народне Републике Југославије одредиће министар унутрашњих послова народне републике на чијем подручју борави рок у коме ће бити дужан да напусти територију Федеративне Народне Републике Југославије. Овај рок не може бити краћи од три дана рачунајући од дана саопштења решења.

Ако странац у одређеном року не напусти територију Федеративне Народне Републике Југославије, министар унутрашњих послова народне републике одредиће место у коме ће боравити све док не напусти територију Федеративне Народне Републике Југославије. Ово место странац не сме напустити без одобрења министра унутрашњих послова народне републике на чијем се подручју налази, осим у случају кад напушта територију Федеративне Народне Републике Југославије.

Странац који без одобрења напусти место боравка одређено по претходном ставу казниће се за прекршај новчаном казном до 10.000 динара или казном затвора до тридесет дана и упутити принудно па боравак у одређено место.

Члан 117

Док траје мера протеривања странцу је забрањен долазак на територију Федеративне Народне Републике Југославије.

Странац који прекрши ову забрану казниће се новчаном казном до 10.000 динара или казном затвора до тридесет дана, а по издржаној казни биће принудно удаљен са територије Федеративне Народне Републике Југославије ако је држављанин суседне државе. Ако странац није држављанин суседне државе поступиће се по претходном члану.

Члан 118

Меру безбедности протеривања из земље извршује повереник унутрашњих послова средског односно градског народног одбора на чијем подручју странац борави.

Ако је протеривање из земље изречено уз казну строгог затвора или затвора, протеривање извршује повереник унутрашњих послова средског односно градског народног одбора на чијем подручју се налази казнено-поправна установа из које је осуђени странац пуштен на слободу.

ДЕО ЧЕТВРТИ

ИЗВРШЕЊЕ КАЗНИ, ВАСПИТНО-ПОПРАВНИХ МЕРА И МЕРА БЕЗБЕДНОСТИ ПРЕМА МАЛОЛЕТНИЦИМА

ГЛАВА XI

ИЗВРШЕЊЕ КАЗНЕ СТРОГОГ ЗАТВОРА И ЗАТВОРА

Члан 119

Малолетници осуђени на казну строгог затвора или затвора у трајању преко три месеца издржавају казну у казнено-поправним домовима за малолетнике.

Лице које издржава казну може бити задржано у казнено-поправном дому за малолетнике и после навршене осамнаесте године живота ако казна још траје све док не заврши започето изучавање заната или другу стручну обуку.

Члан 120

У казнено-поправном дому за малолетнике осуђени се распоређују и смештају по групама. Распоред групе врши управник дома у споразуму са лекаром и васпитачима према узрасту малолетника, њиховим личним особинама и врсти учињеног кривичног дела.

Члан 121

У казнено-поправном дому за малолетнике организују се индустријске и занатске радионице, пољопривредна економија, као и стручна обука, културно-просветна, васпитна и физкултурна настава.

О извршењу ових мера стара се управник казнено-поправног дома.

За спровођење културно-просветне, васпитне и физкултурне наставе постоји група васпитача.

Члан 122

У казнено-поправном дому за малолетнике постоје стручне занатске и пољопривредне школе, а по потреби организује се допунска настава за опште образовање.

Ако у казнено-поправном дому за малолетнике не постоје поједине врсте школа за стручно образовање, осуђени малолетници могу их похађати ван дома под надзором васпитача.

Члан 123

Избор посла за осуђене малолетнике врши се према њиховим физичким способностима, личним особинама и наклоностима за одређену врсту посла.

Радно време за осуђене малолетнике краће је него радно време за одрасле осуђене. У радно време урачунава се и време проведено у школи.

Надзор над животом и радом малолетника врше васпитачи.

Члан 124

Малолетницима може управник дома одобрити отсуство ради посете родитељима односно другим блиским сродницима. Отсуство не може бити дуже од четрнаест дана.

Време проведено на отсуству урачунава се у рок издржавања казне.

Члан 125

Казну затвора до три месеца, као и остатак казне затвора или строгог затвора који по урачунатом притвору или истражном затвору не прелази три месеца, малолетници издржавају у затвору.

У затвору и на раду малолетници морају бити одвојени од одраслих осуђених.

Малолетници могу бити упослени само на раду који одговара њиховом узрасту и физичким способностима. Радно време траје највише шест часова.

Члан 126

Одредбе овог закона о издржавању казни строгог затвора и затвора и о управљању, старању и надзору над казнено-поправним домовима за одрасле примењиваће се и у казнено-поправним домовима за малолетнике уколико у овој глави закона није друкчије прописано.

Дисциплинска казна предвиђена у члану 58, став 2, тачка 2) и 3) овог закона не може се примењивати према малолетницима, а казна из истог члана став 2 тачка 7) може се применити највише до седам дана.

Ближе одредбе о кућном реду у казнено-поправним домовима за малолетнике прописаће Министар унутрашњих послова ФНРЈ.

ГЛАВА XII

ИЗВРШЕЊЕ ВАСПИТНО-ПОПРАВНИХ МЕРА

1. Васпитно-поправни домови

Члан 127

За извршење васпитно-поправне мере упућивања у васпитно-поправни дом постоје васпитно-поправни домови за малолетнике.

Мушка и женска лица смештају се у посебне васпитно-поправне домове или у један дом али одвојени једни од других.

Члан 128

Малолетник према коме је изречена васпитно-поправна мера упућивања у васпитно-поправни дом предаје се повереништву унутрашњих послова среског односно градског народног одбора на чијем се подручју налази суд који је ову меру изрекао, да га упути у васпитно-поправни дом.

Малолетници се упућују у васпитно-поправне домове према распореду који одреди министар унутрашњих послова народне републике, односно Министар унутрашњих послова ФНРЈ.

Члан 129

Васпитно-поправним домом управља управник који се стара о животу, раду и преваспитавању малолетника.

У васпитно-поправном дому постоји саветодавни одбор који поред управника дома сачињавају шеф групе васпитача и лекар дома.

Управник дома дужан је у свим важнијим питањима управљања домом и преваспитавања малолетника саслушати мишљење саветодавног одбора.

Надзор над васпитно-поправним домовима за малолетнике и старање о стању у њима врши министар унутрашњих послова народне републике.

Члан 130

Преваспитавањем малолетника руководе васпитачи.
Малолетници су подељени у групе. Сваком групом руководи један васпитач.

Члан 131

У васпитно-поправном дому малолетницима се омогућује изучавање заната, стручно и основно образовање, ради чега се организују индустријске и занатске радионице, стручне занатске школе и школе за основно образовање.

Ако овакве школе не постоје у васпитно-поправном дому малолетници их могу похађати и ван дома под надзором васпитача.

Члан 132

Основа за преваспитавање малолетника у васпитно-поправном дому јесте учење и рад. Радно време може трајати највише шест часова дневно. У радно време урачунава се и време проведено на учењу у школи.

Члан 133

Малолетници се могу кретати ван васпитно-поправног дома само у пратњи васпитача.

Родитељи могу посећивати малолетнике највише четири пута годишње, а друга лица само по одобрењу управника дома.

Малолетници се могу дописивати са родитељима, браћом и сестрама а са другим лицима само ако добију одобрење управника дома.

Малолетницима може управник дома одобрити одсуство до четрнаест дана ради посете родитељима односно другим блиским сродницима. Време проведено на одсуству рачуна се у боравак у васпитно-поправном дому.

Ближе одредбе о унутрашњем уређењу васпитно-поправног дома прописале се правилником о кућном реду који доноси Министар унутрашњих послова ФНРЈ.

Члан 134

Малолетници су дужни придржавати се правила о кућном реду васпитно-поправног дома.

За повреду правила кућног реда могу се изрећи следеће дисциплинске казне:

- 1) опомена,
- 2) укор,
- 3) лишење права дописивања до три месеца,
- 4) забрана изласка из дома до четири дана и
- 5) затвор у посебној просторији до 2 часа дневно, најдуже три дана узастопце.

Дисциплинске казне изриче управник дома.

Члан 135

Ако малолетник својим радом и владањем покаже да се поправио тако да би му се могао скратити боравак у васпитно-поправном дому или би се могао из дома уопште отпустити, управник дома, по саслушању саветодавног одбора, доставиће о томе образложени предлог надлежном суду.

Малолетник ће се отпустити из васпитно-поправног дома кад истекне време на које је у дом упућен, односно кад суд одреди да се малолетник отпусти из дома и пре истека тог времена.

2. Васпитне установе за малолетнике

Члан 136

Васпитно-поправна мера упућивања у васпитну установу извршује се смештајем малолетника у васпитну установу која је за ту сврху одређена.

За извршење васпитно-поправне мере упућивања у васпитну установу могу се оснивати посебне васпитне установе или употребити постојеће васпитне установе.

У васпитним установама мушка и женска лица морају бити одвојена једна од других.

У које ће се васпитне установе упућивати малолетници према којима је ова мера одређена и уређење ових установа прописује влада народне републике на предлог савета за народно здравље и социјалну политику и савета за просвету, науку и културу народне републике.

Члан 137

Кад суд изрекне меру упућивања у васпитну установу, известиће о томе орган старатељства на свом подручју. Орган старатељства упућиће малолетника у одређену васпитну установу.

Члан 138

Одредбе члана 135 овог закона примењују се и према малолетницима који су упућени у васпитну установу.

ГЛАВА XIII

ИЗВРШЕЊА МЕРА БЕЗБЕДНОСТИ

Члан 139

Одредбе чл. 111-114 овог закона примењују се и према малолетницима.

ГЛАВА XIV

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 140

Прописи донети на основу Закона о извршењу казни од 12 октобра 1948 године и ради његове примене остају на снази, уколико нису у супротности са овим законом, док се не донесу нови прописи.

Члан 141

Неизвршене казне конфискације имовине по пресудама које су постале правоснажне пре ступања на снагу овог закона, извршиће се по прописима овог закона.

Ликвидација обавеза и потраживања из конфисковане имовине физичких и правних лица по којима је конфискација спроведена после 19 марта 1949 године извршиће се по прописима Уредбе о ликвидацији односа насталих конфискацијом имовине ("Службени лист ФНРЈ", бр. 23/49), с тим да рокови из члана 7 уредбе теку од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 142

Министар народне одбране може оснивати војне затворе за издржавање казни војних лица које према члану 3 овог закона извршују органи Министарства народне одбране и у складу са одредбама овог закона прописати што је потребно у вези са издржавањем тих казни.

Овлашћења дата овим законом Министру унутрашњих послова ФНРЈ има у погледу затвора и лица из предњег става Министар народне одбране.

Члан 143

Овлашћује се Министар унутрашњих послова ФНРЈ да по потреби доноси ближе прописе за спровођење одредаба овог закона, уколико овим законом није друкчије одређено.

Члан 144

Ступањем на снагу овог закона престају важити Закон о извршењу казни од 12 октобра 1948 године и Закон о конфискацији имовине и о извршењу конфискације од 27 јула 1946 године.

Члан 145

Овај закон ступа на снагу тридесет дана по објављивању у "Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије".

У. бр. 1757
8 октобра 1951 године
Београд

Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије

Секретар,

Миле Перуничкић, с.р.

Претседник

др Иван Рибар, с.р.